

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระเรามาทำบุญ เวลาทำบุญ เห็นใหม่ เราทำบุญเพื่อ.. เพราะคนहुตาสว่างถึงจะทำได้ ถ้าคนहुตาไม่สว่าง เรื่องการทำบุญกุศล.. บุญกุศลบอกว่านี่เราต้องหาเงินหาทองแล้วเอาไปทำบุญกุศล

เวลาทาน คีล ภาวนา การทำบุญที่มีคุณค่าที่สุดคือการนั่งสงบจิตสงบใจของตัวเอง เพราะการภาวนา เห็นใหม่ กำหนดพุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ หรือลมหายใจเข้าออก นั่นนะ สิ่งนั้นนี่ เพราะจะทำบุญมากน้อยขนาดไหนเหมือนเรากันเขื่อนไว้ เขื่อนนะ เขื่อนนี้กั้นน้ำไว้ขนาดไหน ถ้าน้ำนั้นมันไม่ได้เอามาใช้ประโยชน์ น้ำก็อยู่ในเขื่อนนั้น

เราทำบุญกุศลมันก็อยู่ในหัวใจของเรา มันเป็นอามิสนะ สิ่งที่เป็นอามิสมันจะจับเคลื่อนให้เราไป จับเคลื่อนให้จิตนี้ไป เราจะทำบุญโดยรู้หรือไม่รู้ก็แล้วแต่ บุญกุศลนั้นจะเข้าสู่ใจนั้นเพราะใจนั้นเป็นผู้ที่เสียดละ.. นี่ถ้ารู้ เวลาเทวดาของพุทธศาสนา เห็นใหม่ พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์

พระธรรม ! พระธรรมคือคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทฺธเจ้า เราศึกษานี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทฺธเจ้าสอนถึงวิญญู.. วิญญู เห็นใหม่ วิญญูะวน ผลของวิญญูคือการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย ในสถานะของเทวดา อินทร์ พรหม ในสถานะของมนุษย์ เห็นใหม่ นี่พระธรรม

เราศึกษาธรรมนี้ เราศึกษานี้เราเข้าใจ เรามีธรรมในหัวใจของเรา เทวดาของพุทธศาสนาถึงเลื่อนชั้น.. คำว่าเลื่อนชั้นเพราะเทวดาทำบุญได้ เทวดาทำคุณงามความดีได้ เทวดาทำบาปอกุศลก็ได้ ถ้าเทวดาทำคุณงามความดี เทวดาเขาก็เลื่อนชั้นของเขาขึ้นไปอยู่ที่ละเอียดขึ้นไปได้ นั่นเพราะอะไรละ เพราะพระธรรมไง เห็นใหม่ นั่นเทวดา เทวดาของพุทธศาสนา ถ้าเทวดาของศาสนาอื่นละ

“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” แต่ทำดีของเขาคือทำดีแบบสูตรสำเร็จ ดีคือดี ชั่วคือชั่ว มันก็มีเท่านั้นแหละ ให้ผลตามนั้น แต่พุทธศาสนานี้พระธรรม

พระธรรม เห็นไหม เราศึกษาธรรม ศึกษากันมาเพราะเรามีการศึกษา เรามีธรรมะในหัวใจ ถ้ามีธรรมะในหัวใจเราพัฒนาการของเราได้ แล้วพัฒนาการ นี้พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัดนึก ถ้าแก้วสารพัดนึก ถ้าหูดาสว่างเราจะทำบุญกุศลของเรา เพราะบุญกุศลนี้มันเป็นสภาวะแวดล้อมให้เรามีโอกาสได้ฟังธรรม ได้ประพฤติปฏิบัติ การประพฤติปฏิบัตินี้จะเอาความจริง เอาความสุขจากความจริง เห็นไหม สุขจากอริยทรัพย์ ทรัพย์สมบัติภายนอก ทรัพย์สมบัติภายใน

นี่จะยากดีมีเงินขนาดไหน เวลามีความสุขก็คือความสุข จะยากดีมีเงินขนาดไหน เวลามีความสุขทุกข์ก็คือความทุกข์ ทุกข์ก็อันเดียวกันนั่นแหละ แต่ความยากดีมีเงินนะมันเป็นผลของวิบาก แต่หัวใจที่ศึกษา หัวใจที่มีการกระทำ.. หัวใจ หัวใจนี้ ยากดีมีเงินถ้าหัวใจของเขา เขาได้รับสภาพได้ สิ่งนั้นมันเป็นเรื่องเปลือกๆ ใด แต่ถ้ายากดีมีเงินนะ สิ่งนั้นมันเป็นเรา.. มันเป็นเรา เห็นไหม เรายึดมันถือมัน มันทุกข์ไปหมดแหละ แต่ยากดีมีเงิน สิ่งนั้นมันเป็นเปลือก เป็นปัจจัยเครื่องอาศัย

ดูสิดูพระ เห็นไหม พระอยู่ในสังคมเหมือนกัน.. ปลา กับ น้ำ ปลาต้องอาศัยน้ำ ถ้าไม่มีน้ำ ปลาก็อยู่ไม่ได้ นี่ในสังคมพระ พระมาจากไหน พระก็มาจากโยมนี่แหละ พอโยมมีความมั่นคงในศาสนา โยมก็อยากจะประพฤติปฏิบัติก็มาบวชเป็นพระ บวชเป็นพระเป็นผู้ที่เป็นนักบวช เป็นผู้ทรงศีล ผู้ทรงศีลไม่มีอาชีพอ.. อาชีพของพระ นี่อาชีพของพระก็เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา

เดินจงกรม นั่งสมาธิ ภาวนาเพื่ออะไร เดินจงกรม นั่งสมาธิ ภาวนาเพื่อสังฆกรรม ถ้าเอาสังฆกรรมอันนั้น ถ้ามีสังฆกรรมอันนั้นขึ้นมา เห็นไหม นี่อาชีพ ! อาชีพของเราคือเราหาศีลหาธรรมในหัวใจของเรา นี่ผู้ไม่มีอาชีพในทางโลก เราทำบุญกุศลผู้ที่ไม่มีความอาชีพทางโลก ไม่แข่งขันกับเรา พระไม่มาแข่งขันกับโลก พระอยู่กับโลก อยู่กับโลก เรื่องของโลกเขา โลกเป็นความเร่าร้อน หลบจากโลกมาแล้วเพื่ออะไร เพื่อความสงบร่มเย็นในหัวใจ

ถ้าใจมันสงบร่มเย็นได้ นี่ใจดวงหนึ่งสู้อใจดวงหนึ่งนะ เอาความสงบร่มเย็นอันนั้น มาบอกวิธีการกับเรา เห็นไหม บอกวิธีการ.. บอกว่าธรรมะของพระพุทธเจ้านี้เป็นพุทธ พจน์ๆ พุทธพจน์ใครก็ศึกษาได้ ใครก็รู้ได้ แต่ทำอะไรล่ะ อ้าว.. พุทธพจน์ทำอะไร เวลาให้บุญกุศลนี้บุญกุศลทำอะไร แล้วบุญกุศลอะไรเป็นบุญ อะไรไม่เป็นบุญ

เป็นบุญ เห็นไหม บุญคือกุศล ไม่เป็นบุญเป็นอกุศล.. ความเป็นอกุศล นี้อกุศลทำ แต่ผิดแต่หัวใจมันเป็นอย่างไรล่ะ คุณเวลาเรานั่งสมาธิ ภาวนานี้ะเราลอกกันเอง ไม่ได้นะ นั่ง ๑ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง ๓ ชั่วโมง ๔ ชั่วโมงนี้ใครลอกได้ ใครลอกใครได้.. นี่มันเป็นความจริงในหัวใจใจใหม่ หัวใจมันจะปรากฏเองว่าเอาอยู่หรือไม่อยู่ เอาใจเรา อยู่หรือไม่อยู่ ถ้าเราเอาใจเราอยู่ เห็นไหม นี่ทรัพย์มันเกิดที่นี่ !

ทรัพย์สมบัติทางโลก เขาต้องมีทะเบียนของเขา เขาต้องมีเอกสารกำกับของเขา ทรัพย์สมบัติของธรรม ! อริยทรัพย์นี้ใครเป็นเจ้าของ ใครเป็นคนรับผิดชอบมัน ใครเป็นคนรู้ว่าอะไรเป็นสติ อะไรเป็นสมาธิ อะไรเป็นปัญญา แล้วปัญญามันเกิดมาจากไหน ปัญญามันเกิดจากไหน.. ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ธรรมของครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ก็นิพพานไปแล้ว

นี่ธรรมส่วนบุคคลไง มันมีเจ้าของ มันมีที่มาที่ไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า

“โมฆราช เขมองโลกนี้เป็นความว่าง แล้วถอนอัตตานุทิฎฐิของเรา”

ถอนไอ้ความรู้ว่าว่าง ! นี่เจ้าของ ยิ่งถอนเท่าไร มันยิ่งสะอาดบริสุทธิ์เท่าไร แล้วมันยังรู้ของมัน

นี่มันต้องมีวิธีการของมัน วิธีการอันนี้ที่ครูบาอาจารย์เราสั่งสอนเราอยู่นี้ วิธีการ .. แล้วทุกคนมีสิทธิที่จะทำได้ คุณหลวงปู่มั่น ไปอยู่กับมูเซอ เห็นไหม พุทโธเราหาย พุทโธเราหาย นี่เขาเป็นมูเซอนะ เขาว่า “เขาช่วยหาได้ใหม่”

“หาได้”

“หาได้อ่างไรละ”

กำหนดศตินี้พอสงบเข้าไปแล้ว หาพุทโธข้างนอกนะ หาพุทโธอยู่ หาพุทโธอยู่..
พอจิตมันสงบลงมันสว่างไปหมดเลย

“อู๋.. พุทโธตู้เจ้าไม่ได้หาย ! พุทโธตู้เจ้าสว่างไสว ตู้เจ้าไม่หาย ! ตู้เจ้าไม่หาย !”

แต่มันเป็นวิธีการ เห็นใหม่ นี่พุทโธมันหาย.. พุทโธ พุทโธจนสว่างเข้าไป จนจิต
สงบเข้าไปมันไม่หาย ! แต่ตู้เจ้าใช้อุบายให้เราทำของเรา.. นี่ไฉธรรมะส่วนบุคคล
ธรรมะของหลวงปู่มันก็เป็นของหลวงปู่มัน แต่ท่านใช้อุบาย เห็นใหม่ ถ้าไม่ใช้อุบาย
วิธีการ เราจะสอนเด็กให้เด็กมันพัฒนาขึ้นมาเราจะบอกเด็กว่าอย่างไร เด็กมีความเข้าใจ
ได้มากน้อยแค่ไหน เราจะให้เด็กมันพัฒนาขึ้นมาได้อย่างไร เราก็ต้องบอกให้เด็กมาที่
ความที่มันเข้าใจได้

จิตของเรานี้ปลุกชนคนหนา ! มันครอบงำไปด้วยอวิชชา ศีลธรรมขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะของพระพุทธเจ้าว่าพุทธพจน์ๆ แต่ไม่รู้อะไรเลย นี่
เงินของคนอื่น เงินของชาติ แต่เงินของเรานั้นไม่มี เงินของชาติ เงินของชาวพุทธ

รัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัดนึกของเรา แต่มันเป็น
ความจริงของเรายังไม่เกิดขึ้น มีภาคปฏิบัติธรรมตรงนี้ขึ้นมา ถ้าภาคปฏิบัติธรรมตรงนี้
ขึ้นมา นี่มันจะเป็นความจริงของเราขึ้นมา.. ถ้าเป็นความจริงของเราขึ้นมา เห็นใหม่ นี่
ปริยัติ ปฏิบัติ ! พอปฏิบัติขึ้นมา เป็นสังฆธรรมมันปฏิบัติขึ้นมา มันเป็นความจริงของเรา
ขึ้นมา จิตใจมันจะเป็นความจริงขึ้นมา

นี่เรามาทำบุญกันเพื่อสิ่งนี้ละ ทำบุญกันเพื่อถึงที่สุดแห่งทุกข์ ทุกคนก็ปรารถนา
ทั้งนั้นแหละ ทุกคนก็ทุกข์ๆ ยากๆ มาทั้งนั้นแหละ แต่ความทุกข์ยากขนาดไหน นี่ผลของ
วิภูฏะ

ผลของวิภูฏะ เห็นใหม่ เราก็เกิดดี เกิดเป็นมนุษย์มีอิสรภาพ เกิดเป็นมนุษย์มัน
ต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย มันบีบคั้นมาตลอดละ นี่มันมีอาหารของมัน.. เวลาครูบาอาจารย์
ท่านพูดนะว่า “เทวดาไม่มีตลาดนะ” เทวดาไม่มีตลาด เทวดา อินทร์ พรหมไม่มีตลาด เขา

อิมทิพย์ เขาเป็นทิพย์ของเขาหมด แต่ของเรามันต้องแสวงหา การแสวงหามันเป็นการเตือนเราเป็นการบอกเราแต่การแสวงหานี้ การแสวงหานี้เราต้องการความมั่นคง

ความมั่นคง เห็นไหม เรื่องของบุญกุศลนะเรามีเงินเต็มกระเป๋าเลย ไปถึงตลาดตลาดวายแล้วจะเอาอะไรไปกินล่ะ ตลาดวาย.. นี่มีเงินแต่กินไม่ได้หรอก ในเมื่อร้านค้าเขาไม่มีนี่เอาอะไรไปกิน เงินก็ซื้ออะไรไม่ได้ แต่นี่สมมุติเขาสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นโลกเห็นไหม โลกก็เป็นสมมุติขึ้นมา คุณเดี๋ยวนี้ทุกคนกินอาหารสำเร็จหมดเลย แล้วทางความรู้ล่ะ

เมื่อก่อนนะเราอยู่กับโดยสมัยดึกดำบรรพ์ เห็นไหม นี่ทุกคนต้องทำอาหารได้ ถ้าคนทำอาหารไม่เป็น คนนั้นก็ไม่มีอาหารจะกิน เดี่ยวนี้ทุกคนไม่ต้องทำอาหาร นี่ไปตามร้านค้ามีไว้หมดเลย แล้วการทำอาหาร วิชาการทำอาหารมันหมดไปแล้วนะ มันมีเฉพาะพวกแม่ครัวเท่านั้นแหละที่ทำได้ แต่เรานี้ทำกันไม่เป็นแล้วเพราะเราไม่ต้องทำ นี่ไงมันก็เหมือนกับการปฏิบัตินี้แหละ ถ้าจิตใจมันทำไม่เป็น มันทำไม่ได้ นี่มันบอกเขาได้อย่างไร มันก็อาหารสำเร็จรูปไง มันเป็นอาหารสำเร็จรูป มันฉีกซองเอา ฉีกซองเอา

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมะ เห็นไหม ทุกอย่างมาพร้อม หยิบฉวยเอา หยิบฉวยเอา หยิบฉวยได้หมดเลย หยิบฉวยมันก็หยิบฉวยได้ หยิบฉวยนี่มันทุจริตทั้งนั้นแหละ นี่ก็หยิบฉวยธรรมของพระพุทธเจ้าไม่ใช่ของเรา แต่ถ้าเราทำของเราขึ้นมา เห็นไหม เราเป็นคนประกอบของเราขึ้นมา เราปลูกผักปลูกหญ้าขึ้นมา แล้วเราทำของเราขึ้นมา อาหารเป็นของเราเอง เราอิมหน้าสำราญเพราะเราทำของเราเอง

จิตใจของเรา ถ้ามันทำของมันได้ เห็นไหม มันมีวิธีการของมัน.. ถ้ามีวิธีการของมัน นี่ไงปริยัติ ปฏิบัติ ! องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดจากที่นี่ เกิดจากการปฏิบัติที่นี่ เรามาทำบุญกุศลขึ้นมา เราฟังธรรมขึ้นมาเพื่อเตือนเราไง.. นี่แรงงานสมอง แรงงานใจ ! แรงงานกายเขาอาบน้ำเหงื่อต่างน้ำ เห็นไหม แรงงานสมองก็ใช้สมองปัญญาใช้คิด นี่แรงงานของใจ ถ้าจิตมันสงบเข้ามา ภาวนามยปัญญามันเกิดขึ้นมานี่แรงงานชั้นไหน

นี่ก็เหมือนกัน เรามาทำงานของเรา เราทำบุญกุศลของเราเพื่อเหตุนี้ไง ให้เห็นว่าการอย่างหยาบ งานอย่างละเอียด.. งานอย่างหยาบก็อาบน้ำเหงื่อต่างน้ำแบกหามเอา งานละเอียดเขาเป็นผู้บริหารจัดการ เขารับผิดชอบของเขา แล้วงานของใจล่ะ งานที่มันจะถอด

ถอนทุกข์ล่ะ.. นี่เวลาทุกข์มันเกิดที่ใจ เวลาจะเป็นนิพพาน นิพพานอยู่ในพุทธพจน์ นิพพานอยู่ในตำรา แต่เวลาทุกข์ ทุกข์ที่ใจนะ เวลาลำบากลำบากที่หัวใจนี้นะ แต่มันไม่เกิดสติจะความจริงขึ้นมาในใจของเราเลย

ถ้าใจมันเกิดขึ้นมา มันเป็นความจริงขึ้นมา เห็นใหม่ อันนี้ต่างหาก ! อันนี้ต่างหาก ! นี่เวลาพระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “ใครทรมานมา ใครทรมานมา” คนทรมานมาคือครูบา อาจารย์คอยชี้ นำ คอยมีกรอบให้เข้ามา เห็นใหม่

“ใครทรมานมา !” นี่มันจะมาจากฟ้าหรือ พระพุทธเจ้าถามเลย เวลาพระในสมัยพุทธกาลนะออกพรรษาแล้วจะไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกือบทั้งนั้นเลย เพราะระลึกถึงบุญถึงคุณ นี่ด้วยความซาบซึ่งบุญคุณ เวลามา ถ้าพระอรหันต์มานะ

“องค์นี้ใครทรมานมา ! องค์นี้ใครทรมานมา ใครทรมานมา !”

ดูอย่างพระโมคคัลลานะกับพระสารีบุตร “ใครทรมานมา”

“พระอัสสชิทรมานมา” ทรมานมาถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรมานต่อ

ทรมานคือการบอกกล่าว คือการบังคับ คือการชี้ นำให้เข้าสู่ใจนั้น นี่มันมีเหตุมีผลของมัน ไม่มีอะไรลอยมาจากฟ้าหรอก ของฟรีไม่มี สิ่งที่เราทุกข์เรายากอยู่นี้มันก็เพราะว่าเราทำกรรมมาแต่อดีตชาติ ทำกรรมมามากน้อยแค่ไหน พอทำกรรมมาขนาดไหน จิตใจมันก็มีมุมมองอย่างนั้น มีทัศนคติอย่างนั้น มีทัศนคติที่ดีมันก็พยายามจะแสวงหาสิ่งที่ดี ถ้าทัศนคติไม่ดีนะ มันก็แอนตี้ นะ โอ้โฮ.. พระนี่มีแต่เอา อะไรก็บุญๆๆ ขนไปให้พระ พระไม่รู้จะขนเอาไปที่ไหน

ครูบาอาจารย์ท่านขนเอาไปเป็นสาธารณะ เป็นหมื่นๆ ล้านเพื่อช่วยชาติ ถ้าจิตใจที่เป็นกรรม ถ้าจิตใจที่เป็นกรรมนะ สมบัติข้างนอกมันเป็นวัตถุเท่านั้นล่ะ หัวใจนี้มีคุณค่ากว่าเยอะมากนะ นี่ชาวพุทธสอนที่นั่น.. ทีนี้คำว่าสอนที่นั่น นี่ว่าไม่เอาๆ นั่นล่ะจะเอาให้มาก ไม่เอาๆ นั่นล่ะระวังให้ดี.. แต่อันนี้เราทำของเรา นี่เวลาพิสูจน์คนนะ

ระยะทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน.. เราต้องพิสูจน์กันทั้งชีวิต แผ่นดินยังไม่
กลบหน้า คนนั้นดีจริงหรือไม่จริงยังไม่รู้นะ วันไหนเขาตายแล้ว เออ.. ไซ้ นี่ของแท้ อันนี้
ของจริง ถ้าแผ่นดินยังไม่กลบหน้า จะไว้อาลัยใครไม่ได้เลย ฉะนั้นเราจะต้องมีสตินะ

ชีวิตของเรา เห็นไหม วันคืนล่วงไปๆ เราจะแก่ไปข้างหน้านะ ตอนนี้อยู่เวลานั่งก็
เจ็บก็ปวดแล้ว ถ้ามันแก่กว่านี้ เจ็บกว่านี้นะ นั่งนี้จะเจ็บกว่านี้นะ จะลำบากกว่านี้นะ
ฉะนั้นขณะที่เรายังเคลื่อนไหวได้ ขณะที่เรามีโอกาสได้เราต้องตั้งสติ ทำประโยชน์เพื่อ
เราเอวัง